

Aspropotamos Society

Ο σύλλογος Aspropotamos Society ιδρύθηκε περί το 1952 από Ασπροποταμίτες μετανάστες της Αμερικής, παρέμεινε ενεργός για 50 περίπου χρόνια και είχε ως κύριο σκοπό τη σύσφιξη των μεταξύ τους σχέσεων.

Κάθε Δεκαπενταύγουστο τα μέλη του οργάνωναν αντάμωμα σε διάφορες Πολιτείες όπου ζούσαν Ασπροποταμίτες με κλαρίνα και ψητά αρνιά σε αναβίωση των πανηγυριών των χωριών τους.

Σήμερα ο σύλλογος είναι ανενεργός, παραμένει όμως ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του Ασπροποτάμου και χάριν του Τζουρτζιώτη Χρήστου Λαιάκη με μεγάλη χαρά τον παρουσιάζουμε.

Ο Χρήστος Λαιάκης είχε στο αρχείο του μια λίστα του 2002 με τα μέλη (απόγονοι των πρώτων μελών) του Aspropotamos Society, μετέφρασε τα ονόματα και πρόσθεσε και την καταγωγή όσων εξ αυτών γνώριζε. Επίσης, είχε στο αρχείο του ένα εξαιρετικό κείμενο στα αγγλικά για τον Ασπροπόταμο του Γαρδικιώτη ιατρού Dr. James Carratt (Δημ. Καρατζούνη) το οποίο και μας μετέφρασε στα ελληνικά.

Νοέμβριος 2010

ASPROPOTAMOS

James A. Carratt, M. D.

August 2002

ASPROPOTAMOS "White River", is the longest river in Greece, it goes through the Pindus Mountain range and empties in the Ionian Sea across from the island of Keffallonia (Captain Corellis Mandolin, island). It is called "White River" because the waters are clear and the river rocks are white. The valley of the White River is lush with forests, a lot of vegetation and small villages.

These villages were picturesque, quite romantic, dotted with small homes. To name a few, KRANIA, KASTANIA, MILIA, TJOURTGIA, GARDIKI, MOUTSIARA. At one time it took one to two to three days by mule through mountain trails to get to them. During this mule trek, the mules were loaded with packs containing wool shaggy blankets (flogiastes), household needs to be taken to the summer homes. Traveling was in the early hours of the morning and late afternoons. In the early evening the mules were unloaded, the packs were placed in a semicircular order, fern was cut to be placed over the rocky mountainside as mattresses, the fern was covered with blankets and you slept under the stars in the cold mountain clean air. While waiting for the food to be prepared, usually charcoaled meat cooked over an open fire, the muleteers are singing folk songs, the kids are roaming around the mountainside collecting oregano, chamomile, and flowers.

Those days are gone, roads have opened up in the mountains and everybody is in a rush to go by car from TRIKALA to their village.

The few villages I have visited, KRANIA is like a Swiss village in the mountains: TJOUERGIA in a valley with mountains hovering over the village, next to a small river (a tributary to ASPROPOTAMOS), GARDIKI is a crazy like Christmas ornament hanging in mid air, a strip on the precipitous mountainside, MOUTSIARA next to a small river, peaceful and somnolent. The inhabitants of these villages in times past owned flocks of sheep that they brought up into the mountains in the summertime; from the nameday of Saint George and stayed until the fall of the nameday of Saint Demetrios.

They produced milk, cheeses (feta), the sheep also provided them with wool. The ladies had their looms at home and made cloth with the wool for men and women's clothing, flogiastes, they would knit socks, pullovers, etc. In the winter they would take the flocks to the plains of Thessaly. Today there are no grazing grounds in Thessaly, all the plain has been cultivated, so this kind of life has died out. Most Vlach today are successful professionals and business people.

Our common bond that these villages had was ASPROPOTAMOS that they spoke a latin derivative dialect called VLAHIKA. (There are Vlachs in other parts of Greece and in other countries). The Vlachs are fanatic Greeks. Some of the biggest benefactors of the small Greek state were Vlachs.

AVEROFF donated a battleship to the Greek state which helped the Greek navy in 1910 win a decisive naval battle against the Turkish navy. The all marble stadium, a pride of Athens, the site of the first Olympic games was donated by AVEROFF. The Greek government did not have a stadium, nor the means to build one so AVEROFF came to the rescue and built this marvelous stadium.

TOSISTA built the Polytechnical School in the center of Athens, which is one of the prides of higher education in Greece.

Otherwise the villages were poor and during the immigration wave in the early 1900's many of the young men immigrated to the states. After World War II these aging Pioneers-PROTOPOROI had their yearly reunions always talking about ASPROPOTAMOS, their villages, their youthful dreams. At that time we were the youngsters, these youngsters of yesterday are trying to re-establish the bond that existed between these pioneers.

Let's hope we can interest our youngsters to maintain this bond.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ
Δημ. Καρατζούνη (Dr. James Carratt)
ΓΙΟΥ ΓΑΡΔΙΚΙΩΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ ΣΤΗ ΦΛΟΡΙΝΤΑ ΤΩΝ Η.Π.Α.
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2002

ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
Ιατρός Δημ. Αθ. Καρατζούνης

Ο ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ «Λευκός Ποταμός» είναι ο πιο μακρύς ποταμός στην Ελλάδα. Ρέει δια μέσω της οροσειράς της Πίνδου και εκβάλλει στο Ιόνιον Πέλαγος, σχεδόν απέναντι από την Κεφαλονιά (το νησί του Λοχαγού Κορέλι). Ονομάζεται Ασπροπόταμος διότι τα νερά είναι ολοκάθαρα (γάργαρα) και οι πέτρες λευκές. Η κοιλάδα του Ασπροποτάμου είναι περιτριγυρισμένη από δάση, πολλή βλάστηση και μικρά χωριά.

Αυτά τα χωριά είναι πολύ γραφικά, πολύ ρομαντικά με όμορφα σπιτάκια. Αναφέρω ενδεικτικά την ΚΡΑΝΙΑ, την ΚΑΣΤΑΝΙΑ, τη ΜΗΛΙΑ, τη ΤΖΙΟΥΡΤΖΙΑ, το ΓΑΡΔΙΚΙ, τη ΜΟΥΤΣΙΑΡΑ. Κάποτε χρειάζονταν δύο με τρεις ημέρες με μουλάρια να φθάσει κανείς σε αυτά τα χωριά μέσα από χαράδρες και βουνά. Στο ταξίδι με τα μουλάρια, τα μουλάρια φορτώνονταν τα δέματα που περιείχαν μάλλινες κουβέρτες και βελόντζες και διάφορα άλλα αντικείμενα για χρήση στα καλοκαιρινά νοικοκυριά. Το ταξίδι γινόταν κατά τις πρωινές ώρες ή αργά τις απογευματινές. Μετά την απογευματινή διαδρομή, τα μουλάρια ξεφορτώνονταν και τα δέματα τοποθετούνταν σε ημικυκλικό σχήμα, έκοβαν φτέρες και τις τοποθετούσαν πάνω στο έδαφος ως στρώματα και πάνω στις φτέρες έστρωναν τις μάλλινες κουβέρτες και κοιμόντουσαν κάτω από τα αστέρια στο δροσερό βουνίσιο αέρα.

Όσο περίμεναν να γίνει το βραδινό φαγητό, το οποίο συνήθως ήταν ψητό κρέας στα κάρβουνα, οι κιρατζήδες τραγουδούσαν δημοτικά τραγούδια, τα παιδιά σκαρφαλώνανε στις πλαγιές των βουνών μαζεύοντας ρίγανη, χαμομήλι και αγριολούλουδα.

Αυτές οι μέρες έχουν περάσει ανεπιστρεπτί, αυτοκινητόδρομοι έχουν ανοιχτεί πάνω στα βουνά και όλοι βιάζονται να πάνε με τα αυτοκίνητά τους από τα ΤΡΙΚΑΛΑ στα χωριά τους.

Μερικά από αυτά τα χωριά που έχω επισκεφθεί είναι: η ΚΡΑΝΙΑ που μοιάζει με Ελβετικό χωριό στην πλαγιά του βουνού. Η ΤΖΙΟΥΡΤΖΙΑ είναι μέσα σε μια κοιλάδα δίπλα από ένα ποταμάκι παραπόταμο του ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ και γύρω γύρω πανύψηλα βουνά. Το ΓΑΡΔΙΚΙ είναι σαν ένα τρελό χριστουγεννιάτικο στολίδι κρεμασμένο στον αέρα από μια κλωστή δίπλα στο βουνό. Η ΜΟΥΤΣΙΑΡΑ δίπλα σε ένα μικρό ποταμάκι ήρεμη και υπναλέα.

Οι κάτοικοι αυτών των χωριών παλιά είχανε κοπάδια από πρόβατα, τα οποία το καλοκαίρι τα πήγαιναν στα βουνά για βοσκή αρχίζοντας από τη γιορτή του Αγίου Γεωργίου έως το φθινόπωρο, μέχρι τη γιορτή του Αγίου Δημητρίου. Τα πρόβατα παρήγαγαν γάλα, από το οποίο φτιάχνανε τυρί, ως επί το πλείστον φέτα και από τα πρόβατα έπαιρναν μαλλί και οι γυναίκες φτιάχνανε ρούχα και σκεπάσματα. Οι γυναίκες είχαν του αργαλειούς στα σπίτια τους και ύφαιναν υφάσματα από το μαλλί και φτιάχνανε ρούχα για άνδρες και γυναίκες και φλοκάτες. Επίσης, πλέκανε κάλτσες, πουλόβερ, κ.λ.π. Το χειμώνα κατεβάζανε τα κοπάδια τους στην πεδιάδα της Θεσσαλίας.

Σήμερα δεν υπάρχουν χορτολίβαδα για βοσκή στη Θεσσαλική πεδιάδα, καθότι όλα τα χωράφια καλλιεργούνται και έτσι αυτός ο τρόπος ζωής έχει χαθεί. Οι περισσότεροι βλάχοι σήμερα είναι πετυχημένοι επαγγελματίες και επιστήμονες.

Ο κοινός μας δεσμός με αυτά τα χωριά ήταν ο ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ, όπου σε αυτά τα χωριά ομιλούνταν μια γλώσσα με λατινικές ρίζες, η ΒΛΑΧΙΚΗ (Υπάρχουν Βλάχοι και σε άλλα μέρη της Ελλάδας και σε άλλες χώρες). Οι βλάχοι είναι φανατικοί Έλληνες. Μερικοί από τους μεγάλους ευεργέτες της μικρής Ελλάδας ήταν βλάχοι. Ο Αβέρωφ δώρισε το θωρηκτό Αβέρωφ στο κράτος, που βοήθησε το Ελληνικό ναυτικό στο 1910 να κερδίσει σε πολλές μάχες το Τούρκικο ναυτικό. Επίσης, ο Αβέρωφ πρόσφερε οικονομική βοήθεια να κτισθεί το καλλιμάρμαρο στάδιο, ένα στολίδι της Αθήνας, όπου έγιναν οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες. Ο Τοσίτσας έκτισε το Πολυτεχνείο στο κέντρο της Αθήνας, που είναι η υπερηφάνεια της Ελληνικής ανώτατης παιδείας.

Κατά τ' άλλα, τα χωριά ήταν φτωχά και την περίοδο της μεγάλης μετανάστευσης το 1900 πολλοί νέοι μετανάστευσαν στις Η.Π.Α. Μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο αυτοί οι μεγάλης ηλικίας πρωτοπόροι σκαπανείς καθιέρωσαν το ετήσιο αντάμωμα, όπου μιλούσαν για τον

ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟ, τα χωριά τους, τα νεανικά τους χρόνια. Εκείνες τις εποχές εμείς ήμασταν νέοι, έτσι λοιπόν αυτοί οι νέοι εκείνης της εποχής προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα δεσμό, που θα είναι σαν το δεσμό που ένωνε τους πρωτοπόρους εκείνης της εποχής.

Ας ελπίσουμε ότι θα μπορέσουμε να εμπνεύσουμε τους νεότερους να κρατήσουν αυτόν το δεσμό.

Aspropotamos Society (Μάιος 2002)

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ονοματεπώνυμο	Καταγωγή
1	Agapis Tony	Αγαπητός Αντώνιος	
2	Alex Alexander	Αλεξάνδρου Αλέξ.	
3	Alex George	Αλεξάνδρου Γεώργιος	
4	Alexion Chris	Αλεξίου Χρήστος	Τζούρτζια
5	Alexion Christopher	Αλεξίου Χριστόφορ.	Τζούρτζια
6	Alexion Constantina	Αλεξίου Κων/να	Τζούρτζια
7	Alexion Greg	Αλεξίου Γρηγόριος	Τζούρτζια
8	Alexion Gus	Αλεξίου Κων/νος	Τζούρτζια
9	Alexion Jimmy	Αλεξίου Δημήτρης	Τζούρτζια
10	Alexion Paul	Αλεξίου Παύλος	Γαρδίκι
11	Alexion Perry	Αλεξίου Περικλής	Γαρδίκι
12	Alexion Stanley	Αλεξίου Στέλιος	Τζούρτζια
13	Alexion Tom	Αλεξίου Θωμάς	Τζούρτζια
14	Alexion William	Αλεξίου Βασίλειος	Τζούρτζια
15	Anastasiou Lazarus	Αναστασίου Λάζαρος	
16	Anninos Nick	Ανυνός Νικόλαος	
17	Austin Joseph		
18	Arger Voula	Αγγέλου Βούλα	
19	Bacas Jim	Μπάκας Δημήτριος	Τζούρτζια
20	Blane William		
21	Balanis Paul	Μπαλάνης Παύλος	Γαρδίκι
22	Balanis George	Μπαλάνης Γεώργιος	Γαρδίκι
23	Balanis Constantine	Μπαλάνης Κων/νος	Γαρδίκι
24	Balanis James	Μπαλάνης Δημήτριος	Γαρδίκι
25	Bambacus Larry	Βαμβακάς Λάζαρος	
26	Barrow John		
27	Basdekes Virginia	Μπασδέκη Βιργινία	Κρανιά
28	Basdikis George	Μπασδέκης Γεώργιος	Κρανιά
29	Batagiannis Chris	Μπαταγιάννης Χρήστ	Γαρδίκι
30	Berkley Edmond		
31	Cocoros Irene Alexion	ΕιρήνηΑλεξίου Κοκορού	Τζούρτζια
32	Cocoros Nick	Κοκορός Νικόλαος	Τζούρτζια
33	Cocoros Steve	Κοκορός Σταύρος	Τζούρτζια
34	Cochakos Alexa	Κωτσάκου Αλέκα	
35	Costan Dimitra	Κωσταντάκου Δήμητρα	Γαρδίκι
36	Costan Gregory	Κωσταντάκος Γρηγ.	Γαρδίκι
37	Damiano Michael	Δαμιανός Μιχαήλ	
38	Daniels John	Δανιηλίδης Ιωάννης	
39	Demas Chris	Δήμας Χρήστος	Τζούρτζια
40	Demas Libby	Δήμα Ελευθερία	Τζούρτζια

41	Demas Steven	Δήμας Σταύρος	Τζούρτζια
42	Dikos Stavros	Ντίκος Σταύρος	Τζούρτζια
43	Dikos Stergios	Ντίκος Στέργιος	Τζούρτζια
44	Dritselis Mary	Δριτσέλη Μαρία	
45	Dritselis Victor	Δριτσέλης Βίκτωρ	
46	Economou Paul	Οικονόμου Παύλος	Τζούρτζια
47	Economou Sam	Οικονόμου Σαμουήλ	Τζούρτζια
48	Bertis Elaine	Μπέρτη Ελένη	
49	Bebas John	Μπέμπας Ιωάννης	Γαρδίκι
50	Bebas Paul	Μπέμπας Παύλος	Γαρδίκι
51	Brown John	Μπράουν Ιωάννης	
52	Boukourakis Paul	Μπουκουράκης Παύλος	Τζούρτζια
53	Cametas John	Καμέτας Ιωάννης	
54	Cametas Sophia	Καμέτα Σοφία	
55	Caras George	Καρράς Γεώργιος	Γαρδίκι
56	Carras Nondas	Καρράς Νώντας	Γαρδίκι
57	Carratt Arthur	Καρατζούνης Αθανάσιος	Γαρδίκι
58	Carratt James	Καρατζούνης Δημήτριος	Γαρδίκι
59	Carratt Mary	Καρατζούνη Μαίρη	Γαρδίκι
60	Carrat Patricia	Καρατζούνη Πατρίσια	Γαρδίκι
61	Charas Evelyn	Τσακατούρα Ευαγγελία	Τζούρτζια
62	Clessuras Arthur	Κλεισούρας Αθανάσιος	Τζούρτζια
63	Clessuras George	Κλεισούρας Γεώργιος	Τζούρτζια
64	Cocoros Chris	Κοκορός Χρήστος	Τζούρτζια
65	Fekas Gus	Φυσικόπουλος Κων/νος	Γαρδίκι
66	Fekas Paul	Φυσικόπουλος Παύλος	Γαρδίκι
67	Fekas Rita	Φυσικόπουλου Ρίτα	Γαρδίκι
68	Felos Anna	Φελού Άννα	
69	Felos Chris	Φελός Χρήστος	
70	Felos Jerry	Φελός Ιερώνυμος	
71	Galbodes Pat		
72	Geottes Tim	Γιώτη	Γαρδίκι
73	Geros Perry	Τζήρος Περικλής	Τζούρτζια
74	Gliptis George	Γλύπτης Γεώργιος	
75	Halt Alice		
76	Hansand Alfred		
77	Hapsas Charlie	Χαψάς Χρήστος	
78	Harris Costas	Χάρης Κων/νος	
79	Hemas Nick	Χύμας Νικόλαος	Τζούρτζια
80	Holevas Steve	Χολέβας Σταύρος	Γαρδίκι
81	Jaffers Alexander		
82	James Gus	Τζέιμς Κων/νος	Τζούρτζια
83	Jovaras Dino	Τζαβάρας Ντίνος	Κρανιά

84	Karagiogis Greg	Καραγιώργης Γρηγόρης	
85	Katafygiota Steve	Καταφυγιώτης Σταύρος	Καρδίτσα
86	Katcheves Steve	Κατσιάβας Σταύρος	Γαρδίκι
87	Katsekas Helen	Κατσικά Ελένη	
88	Kavouklis Chris	Καβουκλής Χρήστος	
89	Kavouklis Michael	Καβουκλής Μιχάλης	
90	Kegel Regis		
91	Kokorelis G	Κοκορέλης Γ.	
92	Kopelousos Gus	Κοπελούζος Κων/νος	
93	Kopelousos John	Κοπελούζος Ιωάννης	
94	Lefteris George	Λευτέρης Γεώργιος	Γαρδίκι
95	Lefteris Tula	Λευτέρη Τούλα	Γαρδίκι
96	Letras Constantine	Λύτρας Κων/νος	Γαρδίκι
97	Letras Stella	Λύτρα Στέλλα	Γαρδίκι
98	Matthews Nick	Ματθαίου Νκόλαος	
99	McArthur James		
100	Magos Milton	Μάγγος Μίλτος	
101	Makkas Arhtur	Μάκκας Αθανάσιος	Τζούρτζια
102	Mandaleris Gus	Μανταρέλης Κων/νος	
103	Manis George	Μάνης Γρηγόριος	Γαρδίκι
104	Margaritis Costas	Μαργαρίτης Κων/νος	
105	Margaritis Thomas	Μαργαρίτης Θωμάς	
106	Marinos Andy	Μαρίνος Ανδρέας	
107	Marinos Marjorie Gout	Μαρίνου Μαργαρίτα	
108	Mathews Maria Fekas	Μαρία Φυσικοπούλου – Ματθαίου	Γαρδίκι
109	Mavromihalis Georgia Alexion	Γεωργία Αλεξίου Μαυρομιχάλη	Τζούρτζια
110	Mavromihalis Paul	Μαυρομιχάλης Παύλος	Τζούρτζια
111	Mavromihalis Tom	Μαυρομιχάλης Θωμάς	Τζούρτζια
112	Mercury Telly		
113	Meyer Jim		
114	Morgan Georgia	Γεωργία Πλαστήρα Μόργκαν	Τζούρτζια
115	Moshovitis James	Μοσχοβίτης Δημήτρης	Τζούρτζια
116	Orfanos Sam	Ορφανός Σαμουήλ	
117	Outland Dan		
118	Panos Mary	Πάνου Μαίρη	
119	Pantelides John	Παντελίδης Ιωάννης	
120	Paafotis Vicki	Παπαφώτη Βίκη	
121	Pappas Catherine	Παππά Κατερίνα	Μουτσιάρα
122	Pappas Gus	Παππας Κων/νος	Μουτσιάρα
123	Pappas Gus	Παππας Κων/νος	Μουτσιάρα
124	Pappas James	Παππας Δημήτρης	Μουτσιάρα

125	Paras Gus	Παράς Κων/νος	
126	Paturis Mike	Πατούρας Μιχάλης	
127	Podussis Patricia	Ροδαύση Πατρίσια	
128	Poulos Phillip		
129	Rubis Chris		
130	Samaras Anna	Σαμαρά Άννα	Τζούρτζια
131	Samaras Bessie	Σαμαρά Βασιλική	Τζούρτζια
132	Samaras Chris	Σαμαράς Χρήστος	Τζούρτζια
133	Samaras George	Σαμαράς Γιώργος	Τζούρτζια
134	Samaras Nick & Christ	Σαμαράς Νίκος & Χριστίνα	Τζούρτζια
135	Samaras Ted	Σαμαράς Θεόδωρος	Τζούρτζια
136	Samergedes Mary	Σαμεργίδη Μαίρη	
137	Savas Spyros	Σάββας Σπύρος	
138	Schooley Barbara		
139	Simirakis George	Σημιράκης Γεώργιος	
140	Sophodis	Σοφόδης	
141	Spanos George	Σπανός Γεώργιος	
142	Stavredes Pete	Σταυρίδης Πέτρος	
143	Stavredes Thomas	Σταυρίδης Θωμάς	
144	Stelogiannis George	Στελλογιάννης Γεώργιος	
145	Strat Helen	Στράτου Ελένη	Γαρδίκι
146	Stratos Chris	Στράτος Χρήστος	Γαρδίκι
147	Stratos Kostas	Στράτος Κώστας	Γαρδίκι
148	Stratos Sarah	Στράτου Σάρρα	Γαρδίκι
149	Tarasidis Nick	Ταρασίδης Νικόλαος	
150	Thodis Gus	Θώδης Κων/νος	Μουτσιάρα
151	Thomas James	Θωμαΐδη Νάνση	Μουτσιάρα
152	Thomas Paul	Θωμαΐδης Παύλος	Μουτσιάρα
153	Tripolos Katina	Τρικοπούλου Κατίνα	Γαρδίκι
154	Trizonis Arthur	Τριζώνης Αθανάσιος	Τζούρτζια
155	Trizonis Chris	Τριζώνης Χρήστος	Τζούρτζια
156	Trizonis Nick	Τριζώνης Νίκος	Τζούρτζια
157	Varelos Mike	Βαρελάς Μιχάλης	
158	Velle Cleo		
159	West Robert		
160	Zanetakos Joyce	Τζαννετάκου Ζωή	
161	Zuras Peter	Ζούρας Πέτρος	